

Warszawa, 11 września 2025 r.
KL/425/147/IJ/2025

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu członków Konfederacji Lewiatan w załączeniu przekazuję stanowisko naszej organizacji dotyczące przekazanego do zaopiniowania senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dalej: „Projekt”).

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

W niniejszym stanowisku przedstawiamy uwagi istotne dla polskiego rynku napojów alkoholowych – zarówno o charakterze ogólnym, jak i szczegółowym, bezpośrednio odnoszące się do projektowanych zmian.

1. Uwagi ogólne

Jak wskazano w uzasadnieniu Projektu jego zasadniczym celem jest realizacja postulatów zawartych w petycji z dnia 20 września 2017 r. dotyczącej „nałożenia na producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych obowiązku umieszczania na etykiecie produktu czytelnych i wyraźnych informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety będące w ciąży”.

Konfederacja Lewiatan rozumie i w pełni popiera wszelkie działania zmierzające do wyeliminowania spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga jednak, że od czasu wniesienia petycji na rynku napojów alkoholowych zaszło wiele zmian, a postulat ten został *de facto* spełniony – **przeważająca większość producentów napojów spirytusowych oraz branża piwowarska dobrowolnie zamieszczają na swoich etykietach, obok znaków przestrzegających przed spożywaniem napojów alkoholowych przez nieletnich oraz kierowców, także oznaczenia dotyczące kobiet w ciąży. Ponadto zamieszczają również link do strony internetowej „www.pijodpowiedzialnie.pl”, na której publikowane są szczegółowe informacje na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez szczególnie zagrożone grupy, w tym kobiety w ciąży.**

Dodatkowo, w 2019 r., branża spirytusowa podpisała dobrowolne zobowiązanie na poziomie UE, uznane przez Komisję Europejską, w sprawie udostępniania konsumentom informacji o składzie napojów spirytusowych. Zobowiązanie to dotyczy umieszczania na etykietach kodu QR, który przekierowuje konsumentów do szczegółowych i przejrzystych informacji dotyczących składników i wartości odżywczych danego produktu, informacji na temat wpływu alkoholu na zdrowie i odpowiedzialnej konsumpcji, w tym ostrzeżeń dla kobiet w ciąży i planujących macierzyństwo.

Powyższe pokazuje więc, że informacje ostrzegawcze dotyczące spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży są powszechnie zamieszczane na opakowaniach napojów alkoholowych (oraz w przekazach reklamowych), a samo wprowadzenie obowiązku w tym zakresie nie spełni funkcji edukacyjnej. Informowanie o szkodliwych skutkach spożywania alkoholu w momencie zakupu, to zdecydowanie za późno – takie rozwiązanie może pełnić jedynie

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

funkcję wspierającą. Przypadki spożywania napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią wymagają przede wszystkim podjęcia stosownych działań edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnej konsumpcji oraz szkodliwości alkoholu, podnoszących świadomość kobiet, w tym zaangażowania w tego typu kampanie lekarzy ginekologów czy położnych.

Warto również podkreślić, że kwestia zamieszczania dodatkowych informacji na etykietach napojów alkoholowych regulowana jest prawem unijnym, a dokładniej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. W przypadku próby wprowadzenia nowego obowiązku dla polskich producentów, regulacje odnoszące się do wymaganych cech produktu, jak opakowanie, oznakowanie i etykietowanie są uznawane za przepisy techniczne i podlegają notyfikacji do Komisji Europejskiej.

2. Uwagi szczegółowe

2.1. Art. 1 pkt 4 lit. a i b Projektu – dostarczanie napojów alkoholowych do miejsc sprzedaży

Zważywszy na fakt, że zdecydowana większość opakowań napojów alkoholowych zawiera już informacje będące przedmiotem projektowanej nowelizacji stoimy na stanowisku, że **producenci, którzy obecnie już stosują ostrzeżenia dla kobiet w ciąży nie powinni być zobowiązani do ich zmiany, a wprowadzany obowiązek powinien dotyczyć jedynie tych producentów i importerów, którzy takiego oznakowania nie stosują lub nie zastosują do daty określonej w przepisach.** W konsekwencji **ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powinna wskazywać na ogólny wymóg w tym zakresie, a wydany na jej podstawie akt wykonawczy określać jedynie minimalne parametry.** Rozwiązanie to pozwoliłoby na dalsze stosowanie dotychczasowych, powszechnie rozpoznawalnych oznaczeń pod warunkiem, że będą one spełniały minimalne wymagania określone w rozporządzeniu, jak np. wielkość znaku.

Dostosowanie wszystkich wariantów etykiet i opakowań do nowych wymogów, także w sytuacji gdy wymagane oznaczenia już się na nich znajdują, to konieczność poniesienia znaczących kosztów. Ponadto od 1 października 2025 r. w Polsce zacznie obowiązywać system kaucyjny, który obejmie swoim zakresem także zdecydowaną większość butelek oraz puszek po piwie. To z kolei będzie wiązało się z obowiązkiem umieszczenia na nich specjalnego oznakowania, określonego w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, wskazującego na objęcie opakowania systemem kaucyjnym oraz określającego wysokość kaucji. Dostosowanie opakowań do nowych wymogów stanowi więc dla branży piwowarskiej zarówno poważne wyzwanie

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

techniczne, jak i finansowe, gdyż dotyczyć będzie kilkuset rodzajów etykiet zamieszczanych na butelkach oraz wzorów graficznych puszek.

Nakładanie w tym samym czasie kolejnych obowiązków, które sprowadzają się do konieczności przeprojektowania opakowań i etykiet, w sytuacji gdy zawierają one już piktogram ostrzegający przed spożywaniem alkoholu przez kobiety w ciąży, jest dodatkową komplikacją oraz wymiernym kosztem. Trzeba również podkreślić, że żadna etykieta ani opakowanie nie jest na tyle pojemne, aby umożliwiałoby umieszczenie na nim dowolnej liczby ustawowo wymaganych oznaczeń. Jeśli jakieś oznaczenie stanie się obowiązkowe, producenci mogą być zmuszeni do umieszczenia go kosztem rezygnacji z innych oznaczeń, np. dotyczących nieprowadzenia pojazdów po alkoholu lub niesprzedawania alkoholu osobom niepełnoletnim.

Jednocześnie **zwracamy się z prośbą o dołączenie do Projektu również projektu aktu wykonawczego, w którym określone będą szczegółowe wymagania (względnie minimalne lub maksymalne wielkości znaków, liter itp.) dotyczące informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią.** Trudno odnieść się w pełni do projektowanych zapisów bez możliwości praktycznego wyobrażenia skutku w postaci wielkości, zakresu, wzoru oraz sposobu zamieszczania będących przedmiotem nowelizacji informacji. Ponadto parametry te będą miały decydujące znaczenia dla określenia kosztu wprowadzenia zmian.

2.2. Art. 2 Projektu – okres przejściowy

Konieczne jest **doprecyzowanie terminu rozpoczęcia obowiązywania okresu przejściowego, tj. wyraźne wskazanie, czy jest on równoznaczny z terminem wprowadzenia do obrotu.**

Ponadto proponujemy **wydłużenie okresu przejściowego z 24 do 36 miesięcy lub wprowadzenie zapisów umożliwiających pozostanie w obrocie napojów alkoholowych, które zostały wprowadzone do obrotu przed wejściem w życie nowych przepisów, do wyczerpania zapasów.**

2.3. Art. 3 – *vacatio legis*

Z uwagi na konieczność zapewnienia uczestnikom rynku napojów alkoholowych czasu na dostosowanie procesów produkcyjnych, dystrybucyjnych oraz logistycznych, a także uniknięcie strat finansowych wynikających z konieczności utylizacji wyprodukowanych już etykiet oraz opakowań wskazujemy na potrzebę **wydłużenia *vacatio legis* z 6 do 12 miesięcy.**

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

2.4. Art. 1 pkt 4 lit. a Projektu – pojęcie „naczynia zamkniętego”

W kontekście planowanego rozszerzenia obowiązku informacyjnego w zakresie dostarczania napojów alkoholowych do miejsc sprzedaży o „informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią” oraz wykorzystywanego w przepisie pojęcia „naczynia zamkniętego” doprecyzowania wymaga czy obowiązek ten będzie dotyczył wyłącznie opakowań jednostkowych (butelki, puszki), czy obejmie także opakowania zbiorcze, jak beczki typu KEG. Jednocześnie wskazać należy, że objęcie zakresem omawianego przepisu także opakowań zbiorczych będzie nie tylko bardzo kosztowne, ale także bezzasadne z punktu widzenia celu, któremu ma służyć Projekt, gdyż tego typu opakowania nie są przedmiotem sprzedaży konsumentom końcowym.

KL/425/147/IJ/2025

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy